

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ

ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1. ຫນ້າທີ່ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ

ຫນ້າທີ່ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນແມ່ນກຳນົດລະບອບການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ ແລະການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງເປັນຊັບພະຍາກອນຂອງຊາດ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ, ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະລະບຽບກົດໝາຍ, ປະກອບສ່ວນໃນການເພີ່ມທະວີການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ລວມທັງປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະເຂດນ້ຳແດນດິນຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ມາດຕາ 2. ທີ່ດິນ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ທີ່ດິນແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນເນື້ອທີ່ດິນ ຊຶ່ງນອນຢູ່ໃນເຂດແດນຂອງ ສປປ ລາວ, ປະກອບດ້ວຍຫນ້າດິນ, ພື້ນດິນ, ພູຜາ, ເກາະ ດອນ ລວມທັງດິນພື້ນນ້ຳ, ນ່ານນ້ຳ ແລະນ່ານຟ້າ.

ທີ່ດິນແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແມ່ນຊັບພະຍາກອນອັນຕົ້ນຕໍຂອງຊາດ ທີ່ເປັນບ່ອນດຳລົງຊີວິດ ແລະທຳມາຫາກິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ, ເປັນພາຫະນະອັນສຳຄັນແຫ່ງການຜະລິດ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະການປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ມາດຕາ 3. ກຳມະສິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ທີ່ດິນແຫ່ງ ສປປ ລາວ ເປັນກຳມະສິດຂອງວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 15 ຂອງລັດຖະທຳມະນູນ ຊຶ່ງແມ່ນລັດເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບໃນທົ່ວປະເທດ ແລະ ມອບໃຫ້ບຸກຄົນ, ຄອບຄົວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ: ການຈັດຕັ້ງເສດຖະກິດ, ກົມກອງປະກອບອາວຸດ, ອົງການຂອງລັດ, ການຈັດຕັ້ງການເມືອງ, ສັງຄົມ ນຳໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ໃຫ້ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດເຊົ່າ.

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງຈະເອົາທີ່ດິນເປັນສິນຄ້າຊື້-ຂາຍບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 4. ການສົ່ງເສີມການພັດທະນາທີ່ດິນ

ລັດສົ່ງເສີມການພັດທະນາທີ່ດິນ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການ: ການສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ການສ້າງຕັ້ງກອງທຶນ ກ່ຽວກັບການຮັກສາ ແລະ ປັບປຸງ ທີ່ດິນໃຫ້ມີຄຸນນະພາບດີ ແລະ ອຸດົມສົມບູນຂຶ້ນເລື້ອຍໆ.

ມາດຕາ 5. ການປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ລັດປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງຜູ້ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ ທີ່ດິນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ, ມີຄວາມສະຫງົບເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຢ່າງຍາວນານ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນສິດປົກປັກຮັກສາ, ສິດນຳໃຊ້, ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ, ສິດໂອນ ແລະ ສິດສືບທອດ.

ມາດຕາ 6. ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ລ້ວນແຕ່ມີພັນທະໃນການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບທີ່ດີ, ບໍ່ໃຫ້ມີການເຊາະເຈື່ອນ, ຍຸບລົງ, ເສື່ອມໂຊມ, ຮັກສາຄຸນນະພາບໃຫ້ເໝາະສົມກັບແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດຫຼຸດລົງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ຫຼື ສັງຄົມ.

ມາດຕາ 7. ການຫ້າມຈັບຈອງທີ່ດິນ

ການຈັບຈອງທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ທີ່ໄດ້ເຮັດຂຶ້ນກ່ອນ ຫຼື ຫລັງການປະກາດໃຊ້ລັດຖະທຳມະນູນ ລ້ວນແຕ່ຖືກລົບລ້າງ.

ນັບແຕ່ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ປະກາດໃຊ້ເປັນຕົ້ນໄປ ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ຫາກມີຈຸດປະສົງຢາກນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກລັດ.

ພາກທີ II
ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແລະການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນ
ຫມວດທີ 1
ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ

ມາດຕາ 8. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ

ລັດຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນຢ່າງເປັນເອກະພາບລວມສູນໃນທົ່ວປະເທດ ຊຶ່ງແມ່ນລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ມອບໃຫ້ກະຊວງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄຸ້ມຄອງ: ກະຊວງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້, ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ-ທັດຖະກຳ, ກະຊວງຄົມມະນາຄົມ, ຂົນສົ່ງ, ໄປສະນີ ແລະກໍ່ສ້າງ, ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳ, ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ, ກະຊວງພາຍໃນ ໂດຍມອບສິດໃຫ້ກະຊວງການເງິນເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງລວມສູນ ດ້ວຍການຂຶ້ນທະບຽນ, ການອອກໃບຕາດິນ, ການ ໃຫ້ເຂົ້າຕາມແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂດຍກົງກ່ຽວກັບທີ່ດິນປຸກສ້າງ.

ມາດຕາ 9. ຫນ້າທີ່ໃນການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ

ຫນ້າທີ່ຕົ້ນຕໍໃນການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ມີດັ່ງນີ້ :

1. ການສຳຫລວດ ແລະ ຈັດສັນທີ່ດິນ;
2. ການຂຶ້ນແຜນທີ່ລວມທີ່ດິນ;
3. ການວັດແທກ ແລະການຕີລາຄາຄຸນນະພາບທີ່ດິນ;
4. ການຈັດເຂດທີ່ດິນ;
5. ການຈັດປະເພດທີ່ດິນ;
6. ການຂຶ້ນແຜນແມ່ບົດທີ່ດິນ;
7. ການຂຶ້ນແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
8. ການກວດຜ່ານແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
9. ການຂຶ້ນສຳມະໂນທີ່ດິນ (ສະຖິຕິ);
10. ການເຮັດປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ;
11. ການກຳນົດມູນຄ່າທີ່ດິນ;
12. ການມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
13. ການອອກໃບຕາດິນ;
14. ການໂອນ, ການໃຫ້ເຂົ້າ;
15. ການກວດກາທີ່ດິນ;

- 16. ການຖອນ ຫລື ການໂອນເອົາທີ່ດິນຄືນ;
- 17. ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 10. ການສຳຫລວດ ແລະ ການຈັດສັນທີ່ດິນ

ລັດຖະບານເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງອົງການສະເພາະ ເພື່ອເຮັດວຽກການສຳຫລວດຈັດສັນທີ່ດິນ, ກວດກາ ເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ເພື່ອຈັດແບ່ງເຂດ, ແບ່ງປະເພດທີ່ດິນ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ລວມໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ແລ້ວມອບໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຄຸ້ມຄອງ.

ມາດຕາ 11. ການຈັດແບ່ງເຂດ ແລະ ປະເພດທີ່ດິນ

ທີ່ດິນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດໄດ້ຈັດແບ່ງເປັນເຂດ ແລະປະເພດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

1. ການຈັດແບ່ງເຂດ :

- ເຂດທົ່ງພຽງ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ :
 - + ເຂດຕົວເມືອງ
 - + ເຂດຊົນນະບົດ
 - + ເຂດເສດຖະກິດສະເພາະ;
- ເຂດພູພຽງ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ :
 - + ເຂດຕົວເມືອງ
 - + ເຂດຊົນນະບົດ
 - + ເຂດເສດຖະກິດສະເພາະ;
- ເຂດພູດອຍ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ :
 - + ເຂດຕົວເມືອງ;
 - + ເຂດຊົນນະບົດ
 - + ເຂດເສດຖະກິດສະເພາະ.

2. ການຈັດແບ່ງປະເພດ :

- ທີ່ດິນກະສິກຳ;
- ທີ່ດິນປ່າໄມ້;
- ທີ່ດິນປູກສ້າງ;
- ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ,
- ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ;
- ທີ່ດິນວັດທະນາທຳ;
- ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;

- ທີ່ດິນບໍລິເວນນີ້.

ມາດຕາ 12. ການກຳນົດຂອບເຂດທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ

ລັດຖະບານເປັນຜູ້ຈັດສັນ ແລະ ຈັດແບ່ງຂອບເຂດທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ແລ້ວນຳສະເໜີຕໍ່ສະພາແຫ່ງຊາດ ເພື່ອພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນເປັນຜູ້ກຳນົດຂອບເຂດທີ່ດິນປະເພດຕ່າງໆ ພາຍໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບການກຳນົດຂອບເຂດປະເພດທີ່ດິນ ທີ່ລັດໄດ້ກຳນົດອອກ ແລ້ວນຳສະເໜີໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນເທິງຖັດຕົນນັ້ນ ເພື່ອພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ມາດຕາ 13. ການເຊົ່າທີ່ດິນ

ລັດຈະອະນຸຍາດໃຫ້ພົນລະເມືອງລາວເຊົ່າທີ່ດິນ ສູງສຸດບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສາມສິບ ປີ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີ.

ສຳລັບການເຊົ່າສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ມີການພັດທະນາແລ້ວລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ສູງສຸດແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຊາວ ປີ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີ ຕາມຄຳເຫັນດີຂອງອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ການກຳນົດເວລາເຊົ່າທີ່ດິນຕົວຈິງໃຫ້ອີງໃສ່ລັກສະນະ ແລະ ຂະໜາດຂອງກິດຈະການ ທີ່ຈະນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ.

ມາດຕາ 14. ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ

ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປະເພດໜຶ່ງໄປສູ່ທີ່ດິນອີກປະເພດໜຶ່ງຈະດຳເນີນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອ ຫາກເຫັນວ່າ ມີຄວາມຈຳເປັນ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍອື່ນ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ຫຼື ສັງຄົມ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸມັດຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເສຍກ່ອນ.

ຫມວດທີ 2

ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນກະສິກຳ

ມາດຕາ 15. ທີ່ດິນກະສິກຳ

ທີ່ດິນກະສິກຳແມ່ນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງດ້ານກະສິກຳ ລວມທັງທີ່ດິນຊົນລະປະທານ.

ມາດຕາ 16. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນກະສິກຳ

ກະຊວງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນກະສິກຳ, ກຳນົດທີ່ດິນກະສິກຳປະເພດຕ່າງໆ, ຄົ້ນຄ້ວາວາງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດດັ່ງກ່າວ ແລ້ວນຳສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບານ ເພື່ອພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ມາດຕາ 17. ການກຳນົດຂອບເຂດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ

ລັດອະນຸຍາດໃຫ້ບຸກຄົນ ແລະຄອບຄົວ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມແຜນຈັດສັນ, ຕາມເປົ້າໝາຍ, ຍາວນານ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນຕາມຈຳນວນເນື້ອທີ່ ດັ່ງນີ້ :

- ຜູ້ທີ່ປູກເຂົ້າ ແລະ ລ້ຽງສັດນ້ຳ ໃນຈຳນວນສູງສຸດບໍ່ເກີນ ຫນຶ່ງເຮັກຕາ ຕໍ່ໜຶ່ງແຮງງານໃນຄອບຄົວ;
- ຜູ້ທີ່ເຮັດສວນປູກພືດອຸດສາຫະກຳ ແລະພືດລົ້ມລູກ ໃນຈຳນວນສູງສຸດບໍ່ເກີນ ສາມ ເຮັກຕາ ຕໍ່ໜຶ່ງແຮງງານໃນຄອບຄົວ;
- ຜູ້ທີ່ເຮັດສວນປູກຕົ້ນໄມ້ໃຫ້ໝາກໃນຈຳນວນສູງສຸດບໍ່ເກີນ ສາມ ເຮັກຕາ ຕໍ່ໜຶ່ງແຮງງານໃນຄອບຄົວ;
- ຜູ້ທີ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນປອກໂລ້ນ ຫລືປ່າຫຍ້າປະເພດຕ່າງໆ ຊຶ່ງຫັນມາປູກພືດພັນຫຍ້າລ້ຽງສັດ ໃນຈຳນວນສູງສຸດບໍ່ເກີນ ສິບຫ້າ ເຮັກຕາ ຕໍ່ໜຶ່ງແຮງງານໃນຄອບຄົວ.

ໃນການອະນຸມັດເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳໃຫ້ບຸກຄົນ ນຳໃຊ້ນັ້ນ ລັດຈະພິຈາລະນາເປັນແຕ່ລະກໍລະນີ ໂດຍອີງໃສ່ລັກສະນະ, ຂະໜາດ, ຄວາມສາມາດຕົວຈິງໃນການຜະລິດ, ເງື່ອນໄຂ ແລະແຜນຈັດສັນທີ່ດິນກະສິກຳຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

ແຮງງານໜຶ່ງສາມາດໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳຫລາຍປະເພດ ຖ້າຜູ້ກ່ຽວຫາກມີເງື່ອນໄຂ ແລະຄວາມສາມາດຕົວຈິງໃນການຜະລິດ.

ຖ້າຜູ້ໃດຫາກຕ້ອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳຫລາຍກວ່າອັດຕາຂອງປະເພດທີ່ດິນ ທີ່ຕົນໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ ກໍສາມາດສະເໜີເຊົ່ານຳລັດໄດ້.

ສຳລັບການອະນຸມັດເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳ ໃຫ້ການຈັດຕັ້ງທຳການຜະລິດນັ້ນ ແມ່ນອີງໃສ່ຄວາມສາມາດຕົວຈິງຂອງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 18. ການມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ

ອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ ເປັນຜູ້ພິຈາລະນາຕົກລົງມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນໃຫ້ບຸກຄົນ ແລະການຈັດຕັ້ງນຳໃຊ້ ໂດຍອອກໃບຢັ້ງຢືນທີ່ດິນໃຫ້. ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ດິນນີ້ ມີອາຍຸສາມ ປີ, ຖ້າວ່າພາຍໃນກຳນົດດັ່ງກ່າວ ຫາກນຳໃຊ້ທີ່ດິນຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ, ຕາມລະບຽບການ ແລະ ບໍ່ມີ

ການຕໍ່ວ່າຕໍ່ຂານ, ທັກທ້ວງ ຫລື ການຕໍ່ວ່າຕໍ່ຂານນັ້ນຫາກຖືກແກ້ໄຂໄປແລ້ວ ຈຶ່ງຈະມີສິດສະເໜີນຳຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ຫຼື ເຂດພິເສດ. ເພື່ອຈະຂໍໃບຕາດິນ ກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ຢ່າງຍາວນານ.

ຫມວດທີ 3 ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປ່າໄມ້

ມາດຕາ 19. ທີ່ດິນປ່າໄມ້

ເນື້ອທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແມ່ນເນື້ອທີ່ດິນທຸກຕອນ ທີ່ມີປ່າໄມ້ປົກຄຸມຢູ່ ຫລື ທີ່ດິນບໍ່ມີປ່າໄມ້ປົກຄຸມ ຊຶ່ງລັດໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນທີ່ດິນປ່າໄມ້ ຕາມທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນກົດຫມາຍປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 20. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປ່າໄມ້

ກະຊວງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປ່າໄມ້, ກຳນົດທີ່ດິນປ່າໄມ້ປະເພດຕ່າງໆ, ຄົ້ນຄ້ວາວາງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດດັ່ງກ່າວ ລວມທັງການປົກປັກຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມ ແລ້ວນຳສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບານ ເພື່ອພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ມາດຕາ 21. ການກຳນົດຂອບເຂດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້

ລັດອະນຸຍາດໃຫ້ບຸກຄົນ ແລະຄອບຄົວ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ທີ່ເປັນດິນປອກໂລ້ນ ຫລື ປ່າຊຸດໂຊມຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າຫມາຍ, ຍາວນານ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ໃນຈຳນວນບໍ່ເກີນ ສາມ ເຮັກຕາ ຕໍ່ໜຶ່ງແຮງງານໃນຄອບຄົວ. ຖ້າຜູ້ໃດຫາກຕ້ອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້ຫລາຍກ່ວານັ້ນ ກໍມີສິດຂໍເຊົ່ານຳລັດ.

ສຳລັບການອະນຸມັດເນື້ອທີ່ດິນປ່າໄມ້ໃຫ້ການຈັດຕັ້ງນຳໃຊ້ ແມ່ນອີງໃສ່ຄວາມສາມາດຕົວຈິງໃນການຜະລິດ.

ມາດຕາ 22. ການມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້

ອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ ສົມທົບກັບອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ເປັນຜູ້ພິຈາລະນາຕົກລົງມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນໃຫ້ບຸກຄົນ ແລະການຈັດຕັ້ງນຳໃຊ້ ໂດຍອອກໃບຢັ້ງຢືນໃຫ້. ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ດິນນີ້ ມີອາຍຸ ສາມ ປີ, ຖ້າວ່າພາຍໃນກຳນົດດັ່ງກ່າວ ຫາກນຳໃຊ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າຫມາຍ, ຕາມລະບຽບການ ແລະ ບໍ່ມີຜູ້ຕໍ່ວ່າຕໍ່ຂານ, ທັກທ້ວງ ຫລື ການຕໍ່ວ່າຕໍ່ຂານນັ້ນຫາກຖືກແກ້ໄຂໄປແລ້ວ ຈຶ່ງຈະມີສິດນຳໄປສະເໜີຂໍໃບຕາດິນ ກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ຢ່າງຍາວນານ ໄດ້ນຳຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ຫຼື ເຂດພິເສດ.

ຫມວດທີ 4 ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ມາດຕາ 23. ທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ທີ່ດິນປຸກສ້າງແມ່ນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການປຸກສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສ, ອາຄານ, ໂຮງຈັກ, ໂຮງງານ, ສຳນັກງານ, ອົງການ, ສະຖານທີ່ສາທາລະນະ.

ມາດຕາ 24. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ກະຊວງການເງິນເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປຸກສ້າງ, ຄົ້ນຄ້ວາວາງລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດດັ່ງກ່າວ ແລ້ວນຳສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບານ ເພື່ອພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ມາດຕາ 25. ປະເພດທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ທີ່ດິນປຸກສ້າງແບ່ງອອກເປັນປະເພດ ດັ່ງນີ້ :

- ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ເພື່ອສາທາລະນະປະໂຫຍດ;
- ທີ່ດິນປຸກສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສ;
- ທີ່ດິນປຸກສ້າງໂຮງຈັກໂຮງງານ;
- ທີ່ດິນປຸກສ້າງສຳນັກງານ, ອົງການ.

ທີ່ດິນປຸກສ້າງເພື່ອສາທາລະນະປະໂຫຍດ ແມ່ນທີ່ດິນນຳໃຊ້ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມ: ສວນສາທາລະນະ, ໂຮງຮຽນ, ໂຮງຫມໍ, ຕະຫຼາດ, ສະໜາມເດັກຫລິ້ນ, ສະໜາມກິລາ ແລະອື່ນໆ ທີ່ຮັບໃຊ້ສາທາລະນະປະໂຫຍດ.

ທີ່ດິນປຸກສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສ ແມ່ນທີ່ດິນທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປຸກສ້າງທີ່ພັກພາອາໄສ ຂອງບຸກຄົນ ແລະຄອບຄົວ.

ທີ່ດິນປຸກສ້າງໂຮງຈັກໂຮງງານ ແມ່ນທີ່ດິນນຳໃຊ້ ເພື່ອດຳເນີນການຜະລິດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງ ອຸດສາຫະກຳ.

ທີ່ດິນປຸກສ້າງສຳນັກງານ, ອົງການ ແມ່ນທີ່ດິນນຳໃຊ້ ເພື່ອປຸກສ້າງສຳນັກງານ, ອົງການຂອງລັດ, ຂອງວິສາຫະກິດ, ສະຖານທູດ ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ.

ການຈັດສັນທີ່ດິນປຸກສ້າງຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຜັງເມືອງ ແລະຕາມອັດຕາສ່ວນຂອງທີ່ດິນປຸກສ້າງ ແຕ່ລະປະເພດ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ມາດຕາ 26. ລະບຽບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ

ລັດຕ້ອງສະຫງວນທີ່ດິນປູກສ້າງສຳລັບສາທາລະນະນະນະປະໂຫຍດໄວ້ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມ. ຖ້າຫາກມີການປ່ຽນເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ກໍຕ້ອງໃຫ້ຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມ ເຊັ່ນດຽວກັນ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຂະແໜງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເສຍກ່ອນ.

ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງແມ່ນບໍ່ໃຫ້ແຕ່ຕ້ອງເຖິງສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ ທັງຮັບປະກັນສະພາວະຄວາມເປັນຈິງ ຕ້ອງຍອມຮັບ. ການປູກສ້າງຕ່າງໆຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງ ການຜັງເມືອງ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບຜັງເມືອງຢ່າງເຂັ້ມງວດ, ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການ ທີ່ມີສິດໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຮັບປະກັນມາດຕະຖານເຕັກນິກຢ່າງຄົບຖ້ວນ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນສິ່ງແວດລ້ອມອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 27. ການກຳນົດຂອບເຂດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ

ລັດອະນຸຍາດໃຫ້ບຸກຄົນ ແລະ ຄອບຄົວ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ, ສະຫງົບ, ຍາວນານ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ໃນຈຳນວນບໍ່ເກີນ ແປດຮ້ອຍ ຕາແມັດ ຕໍ່ຄົນໃນຄອບຄົວ. ຖ້າຜູ້ໃດຫາກຕ້ອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງຫລາຍກວ່ານັ້ນ ກໍມີສິດຂໍເຊົ່ານຳລັດ.

ສຳລັບການອະນຸມັດເນື້ອທີ່ດິນປູກສ້າງໃຫ້ການຈັດຕັ້ງນຳໃຊ້ ແມ່ນອີງຕາມຄວາມ ສາມາດຕົວຈິງໃນການນຳໃຊ້.

**ຫມວດທີ 5
ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ**

ມາດຕາ 28. ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ

ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳແມ່ນຂອບເຂດ ຫລື ບໍລິເວນທີ່ດິນ ຊຶ່ງລັດກຳນົດໃຫ້ເປັນທີ່ຕັ້ງຂອງໂຮງຈັກ, ໂຮງງານ, ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ, ສະຖານຄົ້ນຄ້ວາເຕັກນິກວິທະຍາສາດອຸດສາຫະກຳ, ສະຖານທີ່ບຳບັດນ້ຳເສ້ຍຄຸນ, ບ່ອນທຳລາຍສິ່ງເສດເຫຼືອອຸດສາຫະກຳ, ແຫຼ່ງວັດຖຸພະລັງງານ, ແລວທາງສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ, ແລວທາງທໍ່ພະລັງງານ ແລະ ອາຍແກັດ, ທໍ່ນໍ້າປະປາ, ເຂດບໍ່ແຮ່ ແລະ ທີ່ດິນອື່ນໆ ທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍອຸດສາຫະກຳ.

ມາດຕາ 29. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ

ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ-ຫັດຖະກຳເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ, ຄົ້ນຄ້ວາວາງ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ ທີ່ດິນປະເພດດັ່ງກ່າວ ລວມທັງການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລ້ວສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບານ ເພື່ອພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ສຳລັບການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແລວທາງສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ, ແລວທາງທໍ່ພະລັງງານ ແລະ ອາຍແກັດ, ທີ່ນຳປະປານັ້ນ ໃຫ້ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ ແລະ ບັນດາຂະແໜງການອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 30. ລະບຽບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ

ບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

1. ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ-ຫັດຖະກຳ;
2. ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການຜັງເມືອງ;
3. ບໍ່ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ອື່ນ, ແກ່ສາທາລະນະ ຫລື ສິ່ງແວດລ້ອມ;
4. ປົວແປງສະພາບຫນ້າດິນ ແລະ ພື້ນພູທີ່ດິນໃຫ້ຄືນສູ່ສະພາບເດີມ ພາຍຫລັງທີ່

ໄດ້ເຊົານຳໃຊ້ແລ້ວສຳລັບທີ່ດິນບໍ່ແຮ່.

ຫມວດທີ 6

ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ມາດຕາ 31. ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມແມ່ນທີ່ດິນສຳລັບນຳໃຊ້ເປັນເສັ້ນທາງ, ຂອບທາງ, ຮ່ອງນ້ຳ, ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂົວ, ແລວສາຍໂທລະສັບ, ທີ່ຕັ້ງສະຖານີສົ່ງສານ ລວມທັງສະໜາມບິນ, ທ່າເຮືອ, ສະຖານີລົດຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ແລະ ລົດໂດຍສານ, ອຸໂມງ, ທາງລົດໄຟ, ສະຖານທີ່ຕັ້ງສາງຮັບໃຊ້ການຂົນສົ່ງ ແລະ ທີ່ດິນອື່ນໆ ທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ.

ມາດຕາ 32. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ກະຊວງຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ, ໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ, ຄົ້ນຄ້ວາວາງລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດດັ່ງກ່າວ ແລ້ວນຳສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບານ ເພື່ອພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ມາດຕາ 33. ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມຕ້ອງປະຕິບັດຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບຽບການສະເພາະ ທີ່ອົງການກ່ຽວຂ້ອງວາງອອກ.

ຫມວດທີ 7 ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ມາດຕາ 34. ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ແມ່ນສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ທີ່ຕິດພັນກັບຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດ, ວັດຖຸບູຮານ, ບູຊະນິຍະສະຖານ, ວັດວາອາຮາມ, ທິວທັດທຳມະຊາດ, ສິ່ງປຸກສ້າງທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະສະຖານທີ່ອື່ນໆ ທີ່ລັດກຳນົດໃຫ້ເປັນທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ແລະການທ່ອງທ່ຽວ.

ມາດຕາ 35. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ກະຊວງຖະແຫລ່ງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນວັດທະນະທຳໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ, ຄົ້ນຄ້ວາວາງລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດດັ່ງກ່າວ ແລ້ວນຳສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບານ ເພື່ອພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳນັ້ນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການນຳໃຊ້ ແລະການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນວັດທະນະທຳ.

ຫມວດທີ 8 ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ມາດຕາ 36. ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແມ່ນທີ່ດິນ ທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ: ບ່ອນຕັ້ງຄ້າຍ, ສຳນັກງານ, ກົມກອງ, ບ່ອນພັກເຊົາ, ໂຮງຮຽນ ແລະສະໜາມຝຶກແອບວິຊາການທະຫານ, ຕຳຫລວດ, ສະໜາມບິນໃຫຍ່, ສະໜາມບິນ ແລະທ່າເຮືອຂອງທະຫານ, ສາງ, ໂຮງໝໍ, ໂຮງຈັກ, ໂຮງງານ, ສະຖານທີ່ພັກຜ່ອນຂອງທະຫານ, ຕຳຫລວດ ແລະທີ່ດິນອື່ນໆ ທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ມາດຕາ 37. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ແລະກະຊວງພາຍໃນ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ຄົ້ນຄ້ວາວາງລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດດັ່ງກ່າວ ແລ້ວນຳສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບານ ເພື່ອພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ມາດຕາ 38. ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດອື່ນເຂົ້າໃນການປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນກົມກອງປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບສາມາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ບໍ່ວ່າຂອງບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ເຂົ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຕາມການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ.

ພາຍຫລັງຫມົດຄວາມຈຳເປັນໃນການນຳໃຊ້ແລ້ວ ຕ້ອງສົ່ງທີ່ດິນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຄືນໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງເດີມ. ໃນກໍລະນີທີ່ການນຳໃຊ້ນັ້ນ ຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ມີການພັດທະນານັ້ນແລ້ວ ກໍຄວນພິຈາລະນາທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ຫມວດທີ 9

ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ມາດຕາ 39. ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແມ່ນທີ່ດິນ ຊຶ່ງຢູ່ພື້ນນ້ຳ ຫລື ຢູ່ຂອບເຂດອ້ອມແອ້ມແຫຼ່ງນ້ຳ: ທີ່ດິນພື້ນນ້ຳ, ທີ່ດິນຍອດນ້ຳ, ທີ່ດິນແຄມນ້ຳ, ທີ່ດິນກາງນ້ຳ, ທີ່ດິນປົ່ງໃໝ່, ທີ່ດິນນ້ຳບົກປະ ຫຼື ທີ່ດິນ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການດັດແປງ ຫຼື ອ່ວາຍແລວນ້ຳ.

ມາດຕາ 40. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ກະຊວງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ, ຄົ້ນຄ້ວາວາງລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດດັ່ງກ່າວ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ບ່ອນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳຕັ້ງຢູ່ ແລ້ວນຳສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບານ ເພື່ອພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ມາດຕາ 41. ລະບຽບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳຕ້ອງຮັບປະກັນເງື່ອນໄຂ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

1. ບໍ່ໃຫ້ມີການເຊາະເຈື່ອນ;
2. ບໍ່ໃຫ້ສະກັດກັ້ນທາງນ້ຳໄຫຼ;
3. ບໍ່ໃຫ້ນ້ຳຕົ້ນເຂີນ ຫລື ອັ່ງຖ້ວມ;
4. ບໍ່ໃຫ້ສ້າງຄວາມເປີະເປື້ອນ ເປັນພິດແກ່ແຫຼ່ງນ້ຳ;
5. ບໍ່ໃຫ້ຕັດຕົ້ນໄມ້ທຳລາຍປ່າເຂດແຫຼ່ງນ້ຳ.

6. ບໍ່ໃຫ້ຊຸດລອກເອົາດິນບວມ, ດິນທາມ, ຖ້າຫາກມີຄວາມຈຳເປັນນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເສຍກ່ອນ.

ມາດຕາ 42. ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ບ່ອນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳຕັ້ງຢູ່ ເປັນຜູ້ຄົນຄ້ວານຳສະເໜີຕໍ່ອຳນາດ ການປົກຄອງເມືອງ ກ່ຽວກັບການມອບທີ່ດິນດັ່ງກ່າວໃຫ້ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ຕາມ ຄວາມເໝາະສົມ.

ໃນກໍລະນີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຫາກໄດ້ເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃນຂອບເຂດສິດນຳໃຊ້ຂອງບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດ ຕັ້ງໃດໜຶ່ງແລ້ວ ຖ້າຫາກອົງການທີ່ຄຸ້ມຄອງນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ອົງການວິທະຍາສາດເຕັກໂນ ໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມກວດກາເຫັນວ່າ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວບໍ່ມີຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ບໍລິເວນນ້ຳນັ້ນແລ້ວ ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວກໍຈະຕົກຢູ່ໃນສິດນຳໃຊ້ ຂອງບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງນັ້ນຕໍ່ໄປ.

**ຫມວດທີ 10
ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນ**

ມາດຕາ 43. ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນ

ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນ ແມ່ນການຈົດກ່າຍຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ເຂົ້າປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ: ຊື່ ແລະ ນາມສະ ກຸນຂອງຜົວ ແລະ ເມຍ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ປະເພດທີ່ດິນ, ຂອບເຂດ ແລະ ເນື້ອທີ່ຂອງທີ່ດິນ, ການໄດ້ມາ ແລະ ທີ່ຕັ້ງຂອງທີ່ດິນ ເຂົ້າໃນປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ.

ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນ ແມ່ນການຍັງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ໃຫ້ແກ່ບຸກ ຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີການປອມແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນຢ່າງເປັນເອກະພາບໃນທົ່ວປະເທດ.

ມາດຕາ 44. ຮູບການການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນ

ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນ ມີ ສອງ ຮູບການ ຄື :

- ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນຢ່າງເປັນລະບົບ;
- ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນຕາມຄຳຮ້ອງຂໍ.

ການຂຶ້ນທະບຽນຢ່າງເປັນລະບົບ ແມ່ນການຂຶ້ນທະບຽນ ໂດຍບໍ່ມີຄຳຮ້ອງຂໍ, ເຮັດເປັນລະບົບໃນ ເຂດໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນໃນການຈັດສັນທີ່ດິນ, ຈັດແບ່ງເຂດ, ແບ່ງປະເພດທີ່ດິນ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ.

ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນຕາມຄຳຮ້ອງຂໍ ແມ່ນການຂຶ້ນທະບຽນ ທີ່ດຳເນີນຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງບຸກ ຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ເພື່ອໃຫ້ມີການຍັງຢືນກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 45. ຄຳຮ້ອງຂໍຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຢາກຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນ ຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍ ຂຶ້ນທະບຽນ ຕໍ່ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປະຈຳແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ຫຼື ເຂດພິເສດ ໂດຍຜ່ານອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ແລະໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນຂອງເມືອງ.

ຄຳຮ້ອງຂໍຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປະກອບດ້ວຍ :

1. ໃບຢັ້ງຢືນກຽບກັບການໄດ້ມາຂອງທີ່ດິນ: ການສືບທອດ ຫຼື ການໂອນ ແລະໃບຢັ້ງຢືນທີ່ດິນ ຖ້າຫາກແມ່ນທີ່ດິນກະສິກຳ ຫຼື ທີ່ດິນປ່າໄມ້;
2. ໃບຢັ້ງຢືນເຄົ້າມູນການໄດ້ມາຂອງທີ່ດິນ;
3. ໃບຢັ້ງຢືນຮັບປະກັນທີ່ດິນຈາກເຈົ້າຂອງເດີມ ຫຼື ອຳນາດການປົກຄອງ ບ່ອນທີ່ດິນນັ້ນຕັ້ງຢູ່;
4. ເອກະສານປະກອບອື່ນໆ ທີ່ຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 46. ການກວດກາຄຳຮ້ອງຂໍຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນ

ເມື່ອສຳນວນຄຳຮ້ອງຂໍຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນມາເຖິງໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນຂອງເມືອງແລ້ວ ໜ່ວຍງານນີ້ຕ້ອງກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ ແລະລະບຽບກົດໝາຍ ໂດຍສົມທົບກັບອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ບ່ອນທີ່ດິນນັ້ນຕັ້ງຢູ່.

ພາຍຫຼັງທີ່ເຫັນວ່າ ຂໍ້ມູນຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ ແລະລະບຽບກົດໝາຍແລ້ວ ພະນັກງານໜ່ວຍວັດແທກກຳຈະທຳການວັດແທກ ແລະ ເຮັດແຜນທີ່ດິນ ຄັດຕິດສຳນວນຄຳຮ້ອງ ເພື່ອນຳສະເໜີໃຫ້ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປະຈຳແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ຫຼື ເຂດພິເສດ ພິຈາລະນາຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 47. ບົ້ມທະບຽນທີ່ດິນ

ບົ້ມທະບຽນທີ່ດິນ ແມ່ນບົ້ມທີ່ໃຊ້ຈົດກ່າຍ ຕາມເລກລຳດັບການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນ ເຂົ້າໃນບົ້ມທະບຽນທີ່ດິນນັ້ນ ຊຶ່ງມີລາຍເຊັນ ແລະຕາປະທັບຂອງລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງການເງິນ ຢູ່ໜ້າຕົ້ນ ລວມທັງໝາຍເລກລຳດັບ ແລະປະທັບຕາໃສ່ແຕ່ລະໃບ.

ບົ້ມທະບຽນທີ່ດິນຕ້ອງມີເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້ :

1. ຊື່ ແລະນາມສະກຸນຂອງບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
2. ວັນ, ເດືອນ, ປີເກີດ, ສັນຊາດ, ອາຊີບ, ທີ່ຢູ່ປະຈຸບັນ;
3. ຊື່ພໍ່ ແລະແມ່ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
4. ເລກທີຕາດິນ;
5. ເລກໝາຍແຜນທີ່ສະເພາະ;
6. ຂອບເຂດ, ເນື້ອທີ່ ແລະເຂດແດນຂອງທີ່ດິນ;
7. ແຜນທີ່ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 48. ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ດິນ

ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ດິນ ແມ່ນເອກະສານທາງການ ທີ່ຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ຫລື ດິນປ່າ ໄມ້ຊົ່ວຄາວ ຊຶ່ງອຳນາດການປົກຄອງເມືອງອອກໃຫ້ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ.

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນທີ່ດິນ ມີສິດທຳການສືບທອດຕາມອາຍຸຂອງໃບຢັ້ງຢືນໄດ້ ແຕ່ບໍ່ມີສິດໂອນ, ບໍ່ມີສິດເອົາໄປເປັນຮຸ້ນ, ບໍ່ມີສິດນຳໄປຄ້ຳປະກັນ ຫລື ໃຫ້ເຊົ່າ.

ມາດຕາ 49. ໃບຕາດິນ

ໃບຕາດິນແມ່ນເອກະສານ ທີ່ເປັນຫລັກຖານຕົ້ນຕໍອັນໜຶ່ງອັນດຽວ ກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຢ່າງ ຖາວອນ ຊຶ່ງໄດ້ຄັດສຳເນົາຢ່າງຖືກຕ້ອງຈາກປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ ເພື່ອມອບໃຫ້ແກ່ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນພຽງໃບດຽວ ເພື່ອຖືໄວ້ເປັນຫຼັກຖານຢ່າງຍາວນານ ຈົນກ່ວາຈະມີການປ່ຽນແປງໃໝ່ ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ກ່ອນຈະອອກໃບຕາດິນ ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ້ອງຕິດປະກາດຢູ່ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ສຳນັກ ງານປົກຄອງເມືອງ, ສຳນັກງານປົກຄອງບ້ານ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່, ອອກແຈ້ງການຜ່ານສື່ມວນຊົນຂອງລັດ, ລົງຫນ້າ ໜັງສືພິມ ແລະ ປະກາດທາງວິທະຍຸກະຈາຍສຽງແຫ່ງຊາດ ໃນກຳນົດ ເກົ້າສິບ ວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ລົງລາຍເຊັນໃບ ປະກາດເປັນຕົ້ນໄປ ເພື່ອໃຫ້ມວນຊົນຊາບ. ຖ້າວ່າພາຍໃນກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ຫາກບໍ່ມີການຕໍ່ວ່າຕໍ່ຂານ ຫລື ການຕໍ່ວ່າຕໍ່ຂານນັ້ນ ຫາກຖືກແກ້ໄຂໄປແລ້ວ ຈຶ່ງອອກໃບຕາດິນໃຫ້ແກ່ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 50. ການອອກໃບສຳເນົາຕາດິນ (ໃບແທນຕາດິນ)

ໃນກໍລະນີໃບຕາດິນຫາກຕົກເຮ່ຍເສຍຫາຍ ຫລື ຖືກທຳລາຍ ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປະຈຳ ແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ຫຼື ເຂດພິເສດ ຈະອອກໃບສຳເນົາຕາດິນໃຫ້ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຮ້ອງຂໍ.

ຖ້າວ່າໃບຕາດິນ ທີ່ຕົກເຮ່ຍເສຍຫາຍ ຫລື ຖືກທຳລາຍນັ້ນ ຫາກບໍ່ສາມາດປະຮ່ວງຮອຍ ທີ່ ເປັນຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນໄດ້ວ່າ ແມ່ນໃບຕາດິນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນແລ້ວ ກ່ອນຈະອອກໃບສຳເນົາຕາດິນນັ້ນ ຕ້ອງມີຄຳ ຕັດສິນຂອງສານປະຊາຊົນຫ້ອງຖິ່ນ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ເສຍກ່ອນ.

ການອອກໃບສຳເນົາຕາດິນໃນທຸກກໍລະນີ ຕ້ອງປະກາດໃຫ້ມວນຊົນຊາບລ່ວງຫນ້າ ສາມສິບ ວັນ ຕາມລະບຽບການ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 49 ເທິງນີ້.

ມາດຕາ 51. ການຈົດທະບຽນນິຕິກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ການຈົດທະບຽນນິຕິກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແມ່ນການບັນທຶກທຸກການເຄື່ອນໄຫວການປ່ຽນແປງ ກ່ຽວ ກັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ: ການໂອນ, ການຄ້ຳປະກັນ ເຂົ້າໃສ່ປຶ້ມຈົດທະບຽນນິຕິກຳຢູ່ທີ່ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນຂອງ ເມືອງ ຕາມການມອບຫມາຍຂອງຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ຫຼື ເຂດພິເສດ ເພື່ອຕິດ ຕາມສະພາບການປ່ຽນແປງ ຂອງທີ່ດິນນັ້ນ.

ພາກທີ III

ສິດ ແລະພັນທະຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ຫມວດທີ 1

ສິດ ແລະພັນທະຂອງພົນລະເມືອງລາວກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ມາດຕາ 52. ການໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງຈະໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນບົນພື້ນຖານໃດໜຶ່ງ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

1. ການມອບຂອງລັດ;
2. ການໂອນ;
3. ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ.

ມາດຕາ 53. ສິດຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນມີສິດຕ່າງໆ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

- ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ;
- ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
- ສິດໄດ້ຮັບຫມາກຜົນຈາກທີ່ດິນ;
- ສິດໂອນ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ;
- ສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 54. ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ

ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ແມ່ນສິດທີ່ລັດມອບໃຫ້ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ຮັກສາທີ່ດິນ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງທີ່ແນ່ນອນ.

ມາດຕາ 55. ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນແມ່ນສິດໃນການໃຊ້ທີ່ດິນ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ຕາມແຜນການຈັດສັນຂອງລັດ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງຜູ້ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ.

ມາດຕາ 56. ສິດໄດ້ຮັບຫມາກຜົນຈາກທີ່ດິນ

ສິດໄດ້ຮັບໜ້າທີ່ຈາກທີ່ດິນ ທີ່ມີການພັດທະນາແລ້ວ ແມ່ນສິດເກັບກູ້ໝາກຜົນຈາກທີ່ດິນ ທີ່ ຕົນໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ນັ້ນ: ໄດ້ຈາກການໃຫ້ເຊົ່າ, ຈາກການເອົາໄປເປັນຮຸ້ນ ຫລື ນຳໄປຄ້ຳປະກັນທີ່ດິນ ທີ່ມີການ ພັດທະນາແລ້ວ.

ມາດຕາ 57. ສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນສິດໃນການມອບການນຳໃຊ້ ແລະການຊື້ຂາດ ກ່ຽວ ກັບສິດນຳ ໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ, ຈະໂອນໄດ້ສະເພາະແຕ່ທີ່ດິນທີ່ໄດ້ພັດທະນາສ້າງສາ, ເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນແລ້ວເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 58. ສິດສືບທອດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດສືບທອດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ມີການພັດທະນາແລ້ວ ແມ່ນສິດໃຫ້ມີການຕົກທອດ ສິດນຳໃຊ້ ທີ່ດິນ ໄປຍັງລູກ, ຫລານ, ພໍ່ແມ່ ຫລື ຍາດຕິພັນອົງໃກ້ຊິດ ພາຍຫລັງທີ່ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໄດ້ເສຍຊີວິດໄປ ແລ້ວ.

ຜູ້ໄດ້ຮັບການສືບທອດມູນມໍລະດົກທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ມີການພັດທະນາແລ້ວ ມີສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ ຮັບຈາກການສືບທອດນັ້ນ ຊຶ່ງເນື້ອທີ່ດິນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການສືບທອດ ບວກກັບເນື້ອທີ່ດິນທີ່ນຳໃຊ້ຢູ່ ຈະເກີນອັດ ຕາປະເພດທີ່ດິນ ທີ່ກົດໝາຍກຳນົດໄວ້ກໍຕາມ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ເສຍພາສີທີ່ດິນສ່ວນທີ່ເກີນອັດຕານັ້ນ ສູງກວ່າປົກກະ ຕິ.

ມາດຕາ 59. ສິດຂອງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ການຈັດຕັ້ງການເມືອງ, ການຈັດຕັ້ງເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ

ການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ການຈັດຕັ້ງການເມືອງ ແລະການຈັດຕັ້ງເສດຖະກິດ ແລະສັງຄົມ ທີ່ໄດ້ຮັບ ມອບທີ່ດິນໃຫ້ນຳໃຊ້ ແລະ ປົກປັກຮັກສານັ້ນ ມີສິດພຽງແຕ່ຄຸ້ມຄອງ, ນຳໃຊ້ ແລະ ປົກປັກຮັກສາເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ ຫາກບໍ່ມີສິດໂອນ, ໃຫ້ເຊົ່າ, ເອົາໄປເປັນຮຸ້ນ ຫລື ນຳໄປຄ້ຳປະກັນແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 60. ພັນທະຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

- ຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນມີພັນທະ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :
1. ນຳໃຊ້ທີ່ດິນໂດຍຖືກຕ້ອງຕາມເບົ້າໝາຍ;
 2. ບໍ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຄຸນນະພາບດິນ, ບໍ່ສ້າງຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ສິ່ງ ແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ຫຼື ສັງຄົມ;
 3. ບໍ່ລະເມີດສິດ ແລະຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ;
 4. ປະຕິບັດສະພາວະຄວາມເປັນຈິງຕ້ອງຍອມຮັບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;

5. ປະຕິບັດພັນທະ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: ພາສີທີ່ດິນ, ອາກອນຈາກການມອບ ໂອນ, ອາກອນລາຍໄດ້ຈາກການໃຫ້ເຊົ່າ, ອາກອນຈາກການສືບມູນມໍລະດົກ, ຄ່າ ທຳນຽມໂອນຊື້, ຄ່າຈົດທະບຽນນິຕິກຳທີ່ດິນ, ຄ່າທຳນຽມອື່ນໆ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕາມກຳນົດເວລາ;

6. ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການອື່ນໆ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນຢ່າງຄົບຖ້ວນ.

ມາດຕາ 61. ສະພາວະຄວາມເປັນຈິງຕ້ອງຍອມຮັບ

ບຸກຄົນ ຫລືການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງທາກຖືກປົດລັອມດ້ວຍທີ່ດິນຂອງຜູ້ອື່ນ ໂດຍບໍ່ມີທາງຜ່ານອອກສູ່ຫົນທາງບຸກຄົນ ຫລືການຈັດຕັ້ງນັ້ນ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍທາງຜ່ານຈາກຜູ້ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃກ້ຫົນທາງກ່ວາຫມູ່. ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຖືກຮ້ອງຂໍນັ້ນ ຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ທາງຜ່ານບ່ອນທີ່ດິນເຫັນວ່າເໝາະສົມ ແລະມີສິດຮ້ອງຂໍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຂອງຜົນລະບູກ, ສິ່ງທີ່ກໍ່ສ້າງ ຫຼືການພັດທະນາບົນທີ່ດິນບ່ອນທາງຜ່ານນັ້ນ .

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການເນັ່ງສາຍໄຟຟ້າ, ສາຍໂທລະສັບ, ຊຸດຮ່ອງນ້ຳ, ວາງທໍ່ນ້ຳ ຫລື ທໍ່ນ້ຳປະປາ ແລະອື່ນໆຜ່ານທີ່ດິນຂອງຜູ້ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງ ຊຶ່ງພາໃຫ້ຕົ້ນໄມ້, ຜົນລະບູກ ຫລື ສິ່ງກໍ່ສ້າງຕ່າງໆຂອງຜູ້ກ່ຽວຖືກທຳລາຍ ຫລື ພາໃຫ້ມີຄວາມເສຍຫາຍ ບຸກຄົນຜູ້ນັ້ນມີສິດຮ້ອງຂໍເອົາຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ເນື່ອງມາຈາກການກະທຳນັ້ນ, ຖ້າວ່າຜູ້ໃຫ້ທາງຜ່ານນັ້ນ ຫາກໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດນຳແລ້ວ ກໍບໍ່ໃຫ້ຄິດໄລ່ຄ່າເສຍຫາຍນຳອີກ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຄວາມເສຍຫາຍນັ້ນຫາກມີຫຼວງຫຼາຍ. ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໃຫ້ຄິດໄລ່ການທົດແທນຄ່າ ເສຍຫາຍນັ້ນຢ່າງເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 62. ການເສຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຈະເສຍສິດດັ່ງກ່າວ ໃນກໍລະນີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- 1. ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ລັດມອບໃຫ້ນັ້ນ ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າຫມາຍ;
- 2. ບໍ່ເສຍພາສີທີ່ດິນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ສາມ ປີ;
- 3. ບໍ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນສັນຍາ ແລະກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ;
- 4. ຜູ້ທີ່ສານຕັດສິນ ໃຫ້ເສຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 63. ການສິ້ນສຸດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

- 1. ສະຫຼະສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ;
- 2. ລັດໂອນເອົາທີ່ດິນຄືນ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນສາທາລະນະປະໂຫຍດ.

ຫມວດທີ 2

ສິດ ແລະພັນທະຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະຄົນຕ່າງປະເທດກ່ຽວກັບການເຊົ່າທີ່ດິນ

ມາດຕາ 64. ການເຊົ່າທີ່ດິນໂດຍຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະຄົນຕ່າງປະເທດ

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ລົງທຶນ ແລະເຄື່ອນໄຫວຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຢູ່ ສປປລາວ ນັ້ນ ກໍສາມາດ ເຊົ່າທີ່ດິນນຳລັດໄດ້.

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ຕ້ອງການເຊົ່າ ທີ່ດິນ ທີ່ມີ ການພັດທະນາແລ້ວ ຈາກພົນລະເມືອງລາວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ, ກຳແພງ ນະຄອນ ຫລືເຂດພິເສດ ບ່ອນທີ່ດິນດັ່ງຢູ່. ສຳລັບຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ຕ້ອງ ການເຊົ່າທີ່ດິນ ທີ່ມີການພັດທະນາແລ້ວ ຈາກພົນລະເມືອງລາວ ແມ່ນອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ, ກຳແພງນະ ຄອນ ຫລືເຂດພິເສດ ບ່ອນທີ່ດິນດັ່ງຢູ່ສະເໜີໃຫ້ກະຊວງການເງິນເປັນຜູ້ອະນຸມັດ.

ມາດຕາ 65. ກຳນົດເວລາເຊົ່າທີ່ດິນ

ກຳນົດເວລາເຊົ່າທີ່ດິນຈາກລັດໂດຍຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນ ແມ່ນອີງໃສ່ລັກສະນະ, ຂະໜາດ ແລະເງື່ອນໄຂຂອງກິດຈະການ ແຕ່ສູງສຸດແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສາມສິບປີ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີ ຕາມຄວາມເຫັນດີຂອງລັດຖະບານ.

ກຳນົດເວລາເຊົ່າທີ່ດິນ ທີ່ມີການພັດທະນາແລ້ວ ຈາກພົນລະເມືອງລາວໂດຍຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນ ບໍ່ມີສັນຊາດ, ແລະການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ສູງສຸດບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຊາວປີ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີ ຕາມຄວາມເຫັນດີຂອງອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ຫລືເຂດພິເສດ ບ່ອນທີ່ດິນນັ້ນດັ່ງຢູ່. ສຳ ລັບຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແມ່ນອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ, ກຳແພງນະ ຄອນ ຫລື ເຂດພິເສດ ບ່ອນທີ່ດິນດັ່ງຢູ່ສະເໜີໃຫ້ກະຊວງການເງິນເປັນຜູ້ຕົກລົງ.

ສຳລັບການກຳນົດເວລາໃຫ້ແກ່ຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ມາລົງທຶນຢູ່ສປປລາວ ເຊົ່າທີ່ດິນ ແມ່ນອີງ ຕາມລັກສະນະ, ຂະໜາດ ແລະເງື່ອນໄຂຂອງກິດຈະການ, ໂຄງການ ແຕ່ສູງສຸດບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຫ້າສິບ ປີ ແລະ ສາ ມາດຕໍ່ໄດ້ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີ ຕາມການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ. ສຳລັບເຂດເສດ ຖະກິດສະເພາະນັ້ນ ກຳນົດ ເວລາເຊົ່າທີ່ດິນສູງສຸດບໍ່ໃຫ້ເກີນ ເຈັດສິບຫ້າປີ ແລະສາມາດຕໍ່ໄດ້ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີ ໂດຍການຮັບຮອງຈາກສະພາ ແຫ່ງຊາດ.

ສຳລັບການເຊົ່າທີ່ດິນ ທີ່ມີເນື້ອທີ່ສູງກ່ວາ ສິບພັນ ເຮັກຕາ ຂຶ້ນໄປ ຕ້ອງໄດ້ມີການຮັບຮອງຈາກ ສະພາແຫ່ງຊາດເຊັ່ນດຽວກັນ.

ສ່ວນການກຳນົດເວລາເຊົ່າຕົວຈິງນັ້ນ ແມ່ນໃຫ້ອີງໃສ່ລັກສະນະ, ຂະໜາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງ ແຕ່ລະກິດຈະການ.

ສຳລັບສະຖານທູດ ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ທີ່ຕ້ອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຢູ່ ສປປ ລາວ ນັ້ນ ກໍສາມາດເຊົ່າ, ແລກປ່ຽນ, ໂອນຕາມການຕົກລົງລະຫວ່າງລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກັບລັດຖະບານປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ໃນກໍລະນີນີ້ ກຳນົດເວລາເຊົ່າບໍ່ໃຫ້ເກີນ ເກົ້າສິບເກົ້າ ປີ.

ມາດຕາ 66. ພັນທະໃນການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ

ພັນທະໃນການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

1. ນຳໃຊ້ທີ່ດິນໂດຍຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ;
2. ບໍ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຄຸນນະພາບດິນ, ບໍ່ສ້າງຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ຫຼື ສັງຄົມ;
3. ບໍ່ລະເມີດສິດ ແລະຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ;
4. ປະຕິບັດສະພາວະຄວາມເປັນຈິງຕ້ອງຍອມຮັບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
5. ເສຍຄ່າເຊົ່າທີ່ດິນ ແລະຄ່າທຳນຽມອື່ນໆກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
6. ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການອື່ນໆ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນຢ່າງຄົບຖ້ວນ.

ຫມວດທີ 3.

ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ

ມາດຕາ 67. ສາເຫດຂອງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ

ສາເຫດຂອງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ມີ ສາມ ປະເພດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

1. ການກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຍ້ອນການລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ;
2. ການກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຈາກສະພາວະຄວາມເປັນຈິງຕ້ອງຍອມຮັບ;
3. ການກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຈາກການໂອນເອົາທີ່ດິນຄືນ.

ມາດຕາ 68. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຍ້ອນການລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ອື່ນ ຫລື ສາທາລະນະ ຍ້ອນການລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ເກີດຈາກການກະທຳຂອງຕົນ. ໃນກໍລະນີທີ່ການລະເມີດນັ້ນ ຫາກກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຢ່າງ ຮ້າຍແຮງ ຕ້ອງໃຫ້ສານຕັດສິນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 69. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກສະພາວະຄວາມເປັນຈິງຕ້ອງຍອມຮັບ

ບຸກຄົນ ຫລືການຈັດຕັ້ງໃດ ຫາກໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກສະພາວະຄວາມເປັນຈິງຕ້ອງ ຍອມຮັບຂອງຜູ້ອື່ນ ທີ່ໄດ້ຈົ່ງທາງທຽວ, ຮ່ວງນຳໃຫ້ແກ່ຕົນ ຊຶ່ງພາໃຫ້ຜົນລະບູກ, ສິ່ງບຸກສ້າງຂອງຜູ້ອື່ນ ຫລື ຂອງສາທາລະນະໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍແລ້ວ ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 70. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ເກີດຈາກການໂອນເອົາທີ່ດິນຄືນ

ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຮັບໃຊ້ສາທາລະນະປະໂຫຍດນັ້ນ ລັດ ຫລື ລວມຫມູ່ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ ທີ່ຖືກໂອນເອົາທີ່ດິນຄືນນັ້ນຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ເພື່ອຮັບປະກັນການທົດແທນໃນການໂອນເອົາທີ່ດິນຄືນນັ້ນ ໃຫ້ມີທີ່ດິນສຳຮອງໃນອັດຕາຫ້າສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງເນື້ອທີ່ດິນທັງຫມົດຂອງບ້ານ, ເມືອງ, ແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ຫຼື ເຂດພິເສດນັ້ນ.

ໃນເວລາທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຈະໃຫ້ບຸກຄົນ ຫລືການຈັດຕັ້ງເຊົ່າຊົ່ວຄາວກໍໄດ້.

ມາດຕາ 71. ການກຳນົດຄ່າເສຍຫາຍ

ໃນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນ ຕ້ອງມີຄະນະກຳມະການ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍຜູ້ຕາງໜ້າຂອງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທຳການຕີລາຄາ ເພື່ອກຳນົດຄ່າເສຍຫາຍ.

ຫມວດທີ 4

**ທີ່ດິນ ທີ່ອຳນາດການປົກຄອງໄດ້ມອບສິດນຳໃຊ້ໃຫ້ປະຊາຊົນ
ໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດ ແລະທີ່ດິນຂອງຜູ້ທີ່ປະໜີໄປຕ່າງປະເທດ**

ມາດຕາ 72. ທີ່ດິນ ທີ່ອຳນາດການປົກຄອງໄດ້ມອບສິດນຳໃຊ້ໃຫ້ປະຊາຊົນໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ ກູ້ຊາດ
ລັດບໍ່ຮັບຮູ້ການທວງເອົາຄືນທີ່ດິນ ທີ່ອຳນາດການປົກຄອງໄດ້ມອບສິດນຳໃຊ້ໃຫ້ປະຊາຊົນ ໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດ.

ມາດຕາ 73. ທີ່ດິນຂອງຜູ້ ທີ່ປະໜີຈາກທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດ
ລັດບໍ່ຮັບຮູ້ການທວງເອົາຄືນທີ່ດິນ ທີ່ເຈົ້າຂອງໄດ້ປະໜີຈາກທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ກູ້
ຊາດ.

ມາດຕາ 74. ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ມອບໃຫ້ເປັນຊັບສິມບັດສ່ວນລວມ
ລັດບໍ່ຮັບຮູ້ການທວງເອົາຄືນທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ ແລະການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ມອບໃຫ້ເປັນຊັບສິມບັດ
ສ່ວນລວມໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດ ກໍຄືໃນສະໄໝປັດຈຸບັນ.

ມາດຕາ 75. ທີ່ດິນຂອງຜູ້ ທີ່ປະໜີໄປຕ່າງປະເທດ
ລັດບໍ່ຮັບຮູ້ການທວງເອົາຄືນທີ່ດິນຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ປະໜີໄປຕ່າງປະເທດ.

ພາກທີ IV
ການກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 76. ການກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ
ການກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແມ່ນການຕິດຕາມເບິ່ງການເຄື່ອນໄຫວຄຸ້ມຄອງ, ປົກ ປັກຮັກສາ,
ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ ແລະການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະມີປະສິດທິ
ຜົນ.

ມາດຕາ 77. ອົງການກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ
ການກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ລະບຽບ ກົດ
ໝາຍ ແມ່ນໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປະເພດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂຶ້ນຕ່າງໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້
ໃນມາດຕາ 8 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ສຳລັບການມອບ, ການໃຫ້ເຊົ່າທີ່ດິນ ແລະການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນ ແມ່ນກະຊວງການເງິນເປັນ
ຜູ້ກວດກາ.

ມາດຕາ 78. ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງອົງການກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ
ອົງການກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :
1. ທວງເອົາເອກະສານທີ່ຈຳເປັນ ກ່ຽວກັບການກວດກາຈາກບຸກຄົນ ຫລືການຈັດຕັ້ງ;
2. ລົງກວດກາສະຖານທີ່ທີ່ດິນ;

3. ໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
4. ສັ່ງໂຈະ ຫລືໃຫ້ຢຸດເຊົາຊົ່ວຄາວກົດຈະການ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
5. ສະເໜີໃຫ້ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພິຈາລະນາຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
6. ປະຕິບັດສິດ ແລະໜ້າທີ່ອື່ນໆ ກ່ຽວກັບການກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ພາກທີ V

ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ດິນ, ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 79. ການແກ້ໄຂບັນຫາ ທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ການແກ້ໄຂບັນຫາ ທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ: ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ, ການບໍ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມກຳນົດເວລາ ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ຮັບມອບ, ການບໍ່ເສຍພາສີ, ອາກອນ ຫລື ຄ່າທຳນຽມທີ່ດິນຕາມລະບຽບການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແລະບັນຫາທີ່ດິນອື່ນໆທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານນັ້ນ ແມ່ນອົງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນ ຂອງຕົນ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ເປັນຜູ້ແກ້ໄຂ.

ຖ້າວ່າຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫາກບໍ່ພໍໃຈຕໍ່ຄຳຕົກລົງແກ້ໄຂແລ້ວ ກໍມີສິດຂໍສະເໜີຕໍ່ອົງການ ຂັ້ນເທິງຖັດນັ້ນ ເປັນຜູ້ແກ້ໄຂ.

ມາດຕາ 80. ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ມີລັກສະນະທາງແພ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ມີລັກສະນະທາງແພ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ: ການສືບທອດມູນມໍລະດົກທີ່ດິນທີ່ມີການພັດທະນາແລ້ວ, ການໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະສັນຍາທາງແພ່ງອື່ນໆກ່ຽວກັບທີ່ດິນນັ້ນ ແມ່ນສານປະຊາຊົນເປັນຜູ້ພິຈາລະນາ ຕັດສິນຕາມຂັ້ນຕອນ ຂອງກົດໝາຍ.

ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ມີລັກສະນະທາງແພ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນນັ້ນ ແມ່ນໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ທຳການໄກ່ເກ້ຍເສຍກ່ອນ, ຖ້າຫາກບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ ຈຶ່ງທຳການຟ້ອງຮ້ອງຂຶ້ນສານປະຊາຊົນ ຕັດສິນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 81. ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາທີ່ດິນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ, ໄດ້ຮັບຄວາມສະ ດວກໃນການເຊົ່າທີ່ດິນຕື່ມ ຫລື ເຊົ່າຕໍ່ ແລະນະໂຍບາຍອື່ນໆ ຊຶ່ງລັດຖະບານເປັນຜູ້ກຳນົດ.

ມາດຕາ 82. ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໃນການນຳໃຊ້, ການປົກປັກຮັກສາ ແລະການພັດທະນາທີ່ດິນ ຫາກໄດ້ລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ສາທາລະນະ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຊັບສິນ, ສຸຂະພາບ ຫລືຊີວິດຂອງຜູ້ອື່ນຈະຖືກປັບໃໝ ຫລື ລົງໂທດທາງອາຍາ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີໜັກ ຫລືເປົາ ລວມທັງໃຊ້ຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນອີກດ້ວຍ.

ນອກຈາກໂທດຕົ້ນຕໍ ທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ແລ້ວ ຜູ້ກະທຳຜິດອາດຈະໄດ້ຮັບໂທດເພີ່ມອີກ: ຖືກຖອນໃບຢັ້ງຢືນທີ່ດິນ, ໃບຕາດິນ ຫຼືໃບອະນຸຍາດອື່ນໆ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 83. ມາດຕະການທາງອາຍາ

ໃນການປະຕິບັດວຽກງານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ: ສວຍໃຊ້ໜ້າທີ່ຕຳແໜ່ງ, ໃຊ້ອຳນາດເກີນຂອບເຂດ, ຮັບສິນບິນ, ປອມແປງເອກະສານ, ອອກເອກະສານທີ່ດິນໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍແກ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ລວມທັງ ຫລື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຈະຖືກປະຕິບັດວິໄນ ຫລື ລົງໂທດທາງອາຍາ ແລ້ວແຕ່ລະກໍລະນີໜັກ ຫລື ເປົາ ພ້ອມທັງໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ.

**ພາກທີ VI
ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ**

ມາດຕາ 84. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ພາຍຫຼັງການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນນີ້ແລ້ວ ລັດຖະບານແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ມີໜ້າທີ່ອອກຂໍ້ກຳນົດລະອຽດ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະໃຫ້ດຳເນີນກວດກາ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນຢ່າງເປັນລະບົບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການກວດກາ ກ່ຽວກັບທີ່ມາຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຂະໜາດຂອງທີ່ດິນ, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 85. ກຳນົດເວລາແກ້ໄຂກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ພົນລະເມືອງລາວ ທີ່ມີທີ່ດິນຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ແຕ່ມີເນື້ອທີ່ເກີນກ່ວາກົດໝາຍທີ່ດິນໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຕ້ອງແກ້ໄຂໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍທີ່ດິນສະບັບນີ້ ພາຍໃນກຳນົດ ສາມ ປີ ນັບແຕ່ມີປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍສະບັບນີ້ເປັນຕົ້ນໄປ. ຖ້າກາຍກຳນົດນີ້ແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວຈະໝົດສິດໃນການນຳໃຊ້ ທີ່ດິນສ່ວນເກີນດັ່ງກ່າວ, ຖ້າຍັງຢາກສືບຕໍ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຢູ່ ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະມີບຸລິມະສິດໃນການຂໍເຊົ່າຈາກລັດ.

ພາຍຫຼັງການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຜູ້ທີ່ມີທີ່ດິນເກີນອັດຕາ ທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຍ້ອນຈຳນວນສະມາຊິກໃນຄອບຄົວມີການປ່ຽນແປງນັ້ນ ກໍຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມອັດຕາທີ່ດິນ ພາຍໃນ ກຳນົດ ສາມ ປີ ນັບແຕ່ມີສະມາຊິກຂອງຄອບຄົວ ໄດ້ມີການປ່ຽນແປງເປັນຕົ້ນໄປ.

ສຳລັບຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ ມີທີ່ດິນໃນໄລຍະຜ່ານມາ ຕ້ອງແກ້ໄຂໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍທີ່ດິນສະບັບນີ້ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສາມ ປີ ນັບແຕ່ມີປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍສະບັບນີ້ເປັນຕົ້ນໄປ. ຖ້າກາຍກຳນົດນີ້ແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວຈະຫມົດສິດໃນການນຳໃຊ້ທີ່ ດິນດັ່ງກ່າວ, ຖ້າຍັງຢາກສືບຕໍ່ນຳໃຊ້ ກໍຈະມີບຸລິມະສິດໃນການຂໍເຊົ່າທີ່ດິນ ທີ່ຕົນໄດ້ນຳໃຊ້ມານັ້ນຈາກລັດ.

ສຳລັບສະຖານທູດ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນນັ້ນ ລັດຖະບານຈະເປັນຜູ້ຕົກລົງ.

ມາດຕາ 86. ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍທີ່ດິນສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ມີປະທານປະເທດແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດປະຊາທິ ປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດປະກາດໃຊ້ເປັນຕົ້ນໄປ.

ກົດໝາຍທີ່ດິນສະບັບນີ້ປ່ຽນແທນຂໍ້ກຳນົດຊົ່ວຄາວ ສະບັບເລກທີ 22 / ປສລ ລົງວັນທີ 21 ມີນາ 1989 ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງ ແລະການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳໃນ ສປປ ລາວ, ດຳລັດສະບັບເລກທີ 129 / ນຍ ລົງ ວັນທີ 18 ພະຈິກ 1979 ວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ແລະເຮືອນຂອງພວກປະຕິການ ທີ່ສານຕັດສິນ, ພວກໂຕນຫນີ ແລະສຳ ມະນາກອນ ແລະດຳລັດສະບັບ ເລກທີ 99 / ນຍ ລົງວັນທີ 19 ທັນວາ 1992 ວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ. ບັນດາຂໍ້ກຳນົດບົດ ບັນຍັດອື່ນໆ ທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ